

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 5161-11-22 א' נ' א'

תלה"מ 5095-11-22

תלה"מ 5213-11-22

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט רן ארנון

תובעת

ר' א'

ע"י ב"כ עוה"ד שפיק מרעי ו/או אמאני מרעי

נגד

נתבע

א' א'

ע"י ב"כ עוה"ד יחיא ג'והרי

פסק דין

עניינו של פסק הדין בשלוש תביעות שהגישה האם לבית משפט זה: תביעה לזמני שהות – תלה"מ 5095-11-22; תביעה למזונות – תלה"מ 5161-11-22; תביעה רכושית – תלה"מ 5213-11-22. התביעות נדונו במאוחד.

הרקע הנדרש לדיון:

1. הצדדים בני זוג לשעבר, בני העדה הדרוזית, נישאו לפי הסכם נישואין ("עקד") מיום XX/2008. מנישואים אלה נולדו להם שתי בנות: XXXX ילידת 2009 (קטינה); XXX ילידת 2016 (קטינה). לאם בן מנישואים קודמים (בגיר). בין הצדדים התקיים הליך גירושין בבית הדין הדרוזי בXXXX, אשר לא ידוע אם הגיע לסיומו.
2. הצדדים התגוררו יחד עם הקטינות בדירה בכפר XXXX (להלן: "בית המגורים"). הדירה בנויה על קרקע אשר בדומה למקרקעין בכל כפרי הדרוזים ברמת הגולן, אינה מוסדרת ואינה רשומה ברשות מקרקעי ישראל, אלא הרישום מנוהל על ידי המועצה המקומית של הישוב והוועדה המקומית לתכנון ובניה בXXXX. לטענת האיש הדירה והקרקע שייכת לאחיו.
3. יחסי הצדדים עלו על שרטון. התובעת הגישה תלונה במשטרה נגד האיש בגין תקיפה ואיומים, ופנתה לבית משפט זה במסגרת הליך ה"ט 32235-07-22, שם ניתן צו הרחקה לאב, בעקבותיו עזב את בית המגורים עד לפקיעתו בנובמבר 2022. אז חזר האב להתגורר בבית יחד עם הבנות, ואילו האם עברה להתגורר בבית הוריה ולאחר מכן לדירה שכורה בXXXX.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 5161-11-22 א' נ' א'

תלה"מ 5095-11-22

תלה"מ 5213-11-22

תיק חיצוני:

4. הליך יישוב סכסוך נסגר ביום 18/10/22 והתביעות הוגשו בנובמבר 2022. במסגרת ההליך ניתנה החלטה מיום 7/9/22 לחיוב האב במזונות זמניים בסך 3,000 ₪ עבור שתי הקטינות. האב הגיש שתי בקשות לשינוי סכום המזונות, שנדחו בהחלטה מיום 7/11/23 וכן בהחלטה מיום 09/11/23, ונקבע כי סכום המזונות ידון במסגרת פסק הדין.

5. תסקיר עו"ס לסדרי דין מהלשכה לשירותים חברתיים במועצה המקומית XXXXX הוגש ביום 5/4/2023 ובו המלצות לקיום זמני שהות.

6. אציין כי עדי הנתבע – XXXX אחי הנתבע והעד XXXX לא הגיעו להעיד, גם לא לדיון נוסף שיועד להעדתם, ועל כן הוריתי על הוצאת תצהיריהם מהתיק.

התביעה לזמני שהות

7. תחילה אומר כי הצדדים כמעט שלא התייחסו בכתבי טענותיהם, לרבות הסיכומים ובחקירות הצדדים, לעניין זמני השהות והמזונות. רוב רובן של הטענות והחקירות נסובו סביב נושא הרכוש.

תמצית טענות הצדדים

8. האב טען כי האם זנחה את המשפחה והקטינות, לא הייתה נוכחת בבית אז ולא היום. גידול הקטינות היה ועודנו מוטל על האיש. האם בקושי נפגשת עמן והותירה אותן בידי האב שקורס תחת עול הגידול והפרנסה.

9. עוד נטען כי התובעת מתעלמת מהמלצות העו"ס ולא מכבדת את ההסכמות.

10. האם מצידה טענה כי נטל גידול הקטינות היה ועודנו מוטל דווקא על כתפיה וכי האב לא דאג לקטינות ואינו מבין את משמעות חיזוק הקשר בינו לבין הקטינות.

דיון והכרעה:

11. התביעה הוגשה על ידי האם אך בפועל עמדתה בעניין נותרה לא ברורה. למעשה, אף שהצהירה שמעוניינת שהקטינות ישהו אצלה במשך השבוע, בפועל, מאז פקיעת צו ההגנה וחזרת האב לבית המגורים, ולמשך כל התמשכות ההליכים, סברה האם כי טובת הקטינות לשהות דווקא בבית המגורים בXXXXX יחד עם האב במשך שבוע הלימודים, ואצלה בXXXXX רק בסוף השבוע.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 5161-11-22 א' נ' א'

תלה"מ 5095-11-22

תלה"מ 5213-11-22

תיק חיצוני:

12. בדיון שהתקיים ביום 5/1/23 הגיעו הצדדים להסכמות שלפיהן הקטינות יהיו אצל האם בXXXXX מיום ראשון ועד יום חמישי, ומיום חמישי ועד למוצאי שבת אצל האב, כולל לינה.

13. למרות זאת, בתסקיר עו"ס לסדרי דין שהוגש ביום 5/4/23 הומלץ על שהות הקטינות אצל האב מיום שבת בשעה 18:00 ועד ליום חמישי בשעה 17:00 ובסופי שבוע אצל האם מיום חמישי בשעה 17:00 ועד שבת בשעה 18:00.

14. בדיון שהתקיים ביום 13/4/23 העידו הצדדים כי הגיעו ביניהם להסכמות בעניין זמני השהות, עוד בטרם התקבל תסקיר הרווחה, כאשר ההסכמות החדשות היו הפוכות מההסכמות שהציגו הצדדים 3 חודשים לפני כן, ותאמו את המלצות התסקיר. התובעת הצהירה כי היא נמצאת במצב כלכלי קשה מאוד ומתקשה להחזיק דירה, וכדי שלא לטלטל את הקטינות בין הבתים וכן מאחר שהן לא רוצות לעבור בית ספר, היא תמתין להתייצבות כלכלית ולתום שנת הלימודים (ר' ע' 8, ש' 2-5). עד אז ימשיכו הקטינות לגור וללון אצל האב במשך השבוע. יחד עם זאת, ציינה שהיא לא מוותרת על זמני השהות עם הקטינות.

15. האם הסכימה כאמור להמלצות התסקיר לעניין הסדרי הראיה, וטענה שהוסכם כי האב ישלם מזונות בסכום של כ- 6000 או 7000 ש"ח (ואף נאמר 8,000 ₪) והבנות ימשיכו בבית הספר בXXXXX ובשנה הבאה יעברו למגדל (עמ' 8, ש' 2-4 לפרוטוקול), טענה שהאב הכחיש.

16. אציין כי לא התקבל כל עדכון מאת הצדדים בעניין מקום לימודי הקטינות ומגוריהן לשנת הלימודים הנוכחית שהחלה זה עתה, אך יש להניח כי בענין זה לא נעשה כל שינוי והבנות המשיכו ללמוד במסגרות החינוך בכפר XXXXX בו הן מתגוררות עם האב בכל ימות השבוע זולת סופי שבוע. אציין כי הקטינה XXXX כבר בת 15 שנה ולקטינה XXX ימלאו 9 שנים בעוד מספר חודשים.

תסקיר העו"ס לסדרי דין

17. כאמור תסקיר העו"ס סוזאן ספדי הוגש ביום 5/4/23. בתסקיר ציינה העו"ס כי בעקבות הסכסוך בין בני הזוג ניתן צו הרחקה לאב, בעקבותיו עזב את בית הצדדים עד לנובמבר 2022. אז שב להתגורר בבית יחד עם הבנות ואילו האם עברה לדירה שכרה בXXXXX.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 5161-11-22 א' נ' א'

תלה"מ 5095-11-22

תלה"מ 5213-11-22

תיק חיצוני:

18. העו"ס ציינה כי לגישת האם העדיפה עד היום שהבנות יהיו אצל האב שכן קיימות לו יכולות גבוהות יותר לספק להן את המשאבים והיציבות הכלכלית וכן יציבות במגורים. יחד עם זאת, עם התייצבותה הכלכלית והתעסוקתית מעדיפה שהבנות יגדלו איתה.

19. חרף טענות הדדיות להיעדרות מהבית, לפי העו"ס שני ההורים נוכחים בחיי הבנות, משתפים פעולה, משתדלים שלא לערב את הבנות בקונפליקט ביניהם שמתנהל בעצימות נמוכה. ההורים רגועים ואובייקטיביים בפתרון בעיות וקבלת החלטות ופועלים שניהם לטובת הבנות.

20. יחד עם זאת, כל אחד מההורים מתמודד עם קשיים רגשיים וקשיי הסתגלות כתוצאה מהפירוד.

21. ניתנה חלופה אחת בתסקיר (שהייתה מוסכמת על ההורים) שלפיה :
הקטינות ישהו אצל האב מיום שבת בשעה 18:00 עד יום חמישי בשעה 17:00, אז תאסוף אותן האם. בסוף השבוע ישהו אצל האם מיום חמישי בשעה 17:00 ועד יום שבת בשעה 18:00 אז ישיב אותן האב לביתו. לדברי העו"ס חלופה זו היא המיטיבה ביותר לקטינות ותתאים לצרכיהן. לעניין החופשות – המליצה על המשך קיום החלוקה הקיימת, במידה שיידרשו התאמות יתאמו ההורים ביניהם. לעניין החגים יחלקו ההורים את זמני השהות שווה בשווה.

22. חלופה שהצדדים הסכימו לה, וכפי הנראה זו גם החלוקה המתקיימת הלכה למעשה.

23. בישיבת ההוכחות שהתקיימה ביום 19/9/2023 העידה האם כי הקטינות נמצאות אצלה מיום רביעי בערב ועד יום שבת. כך שהחלוקה המתקיימת היא 6 ימים לאם מול 8 ימים לאב (לעומת 4 לאם מול 10 לאב שהומלץ בתסקיר).

24. נוכח האמור, ולאור העובדה כי מאז הגשת התסקיר חלפה כבר שנה וחצי והצדדים שניהם הסכימו להמלצות התסקיר, לא מצאתי כי יש מקום לסטות מהמלצותיו. בנסיבות אלה אני מורה כי זמני השהות הקבועים של שני ההורים עם הקטינות הם אלה המפורטים בהמלצות התסקיר מיום 6.4.2023 לרבות בימי חופשה וחג.

התביעה למזונות

מזונות הקטינות – הדין החל (הדין הדרושי):

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 5161-11-22 א' נ' א'

תלה"מ 5095-11-22

תלה"מ 5213-11-22

תיק חיצוני:

25. סעיף 3(א) לחוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), התשי"ט-1959 (להלן: "חוק המזונות"), קובע כי אדם חייב במזונות ילדיו הקטנים לפי הוראות הדין האישי החל עליו. הצדדים בענייננו משתייכים לעדה הדרוזית ולכן הדין החל עליהם הינו הדין הדרוזי הוא חוק המעמד האישי לעדה הדרוזית בישראל (להלן: "החוק").
26. חוק זה מטיל בסעיף 67 חובה מוחלטת על האב במזונות ילדיו, ללא קשר לגילם: "האב חייב במזונות, על שלושת סוגיהם, לילדו הקטן והעני, בין זכר ובין נקבה: ביחס לבן- עד אשר יגיע ליכולת לפרנס את עצמו, וביחס לבת- עד שתינשא".
27. עוד נקבע ב-[Error! Hyperlink reference not valid.](#) 68 לחוק כדלקמן: "האב חייב בדמי מזונות, על שלושת סוגיהם, לילד הגדול והעני שאינו מסוגל להתפרנס מחמת מום המונע ממנו להתפרנס, וכן בדמי מזונותיה של הילדה הגדולה הענייה, כל עוד שהיא אינה נשואה".
28. החובה האבסולוטית חלה גם אם יכולתו הכלכלית נמוכה, אלא אם הוא חסר אמצעים, שאז האם נחשבת לקרוב המשפחה הראשון לשאת בעול פרנסת הילדים (סעיפים 69-70 לחוק).
29. לעניין הלכת בע"מ 919/15, אף שאיש מהצדדים לא טען שיש להחילה במקרה זה, אומר בקצרה כי הבע"מ 919/15 עסק ביהודים ובדין היהודי המטיל על האב היהודי חובה מוחלטת לזון ילדיו עד גיל 6 בלבד, בעוד שהדין הדרוזי מטיל על האב חובה מוחלטת בכל גיל, אף לאחר הגעת הילד לבגרות. הלכת הבע"מ שינתה את החיוב בגילאי 6 עד 15 שהוא מדין צדקה וחל במידה שווה על שני ההורים בהתאם ליכולתם הכלכלית, יחס הכנסותיהם ויחס זמני השהות.
30. עם זאת, אציין כי בפסיקה נאמר כי העקרונות שהותוו בהלכת בע"מ 919/15 ויושמו בפסקי דין רבים לאחריה, מתקיימים לצד הדין האישי הדרוזי (המטיל נטל כבד יותר על האב) ואין האחד מבטל את השני. ראו בעמ"ש 50207-12-23 שם נאמר כי בהתאם לחוק המזונות חובת אדם במזונות ילדיו תהיה לפי הוראות הדין האישי החל עליו, כך שעלינו לכבד בראש ובראשונה את הדין.
31. פסק הדין הנ"ל היה למעשה ערעור על פסיקת מזונות ושם טען המערער כי לא זו בלבד שהדין הדרוזי ישן וחוקק כשהאיש הדרוזי היה המפרנס הבלעדי, אלא שגם הוראות החוק לגבי חובת האב לזון התייחסו למצב שבו הילדים נמצאים אצל האם, וכיום פעמים רבות המצב שונה ומתקיימת חלוקת ימים בין האם לאב. כך שהנטל האבסולוטי על האב מביא למצב של חוסר איזון. בית המשפט המחוזי דחה טענה זו של האב באומרו כי לא ניתן לקבל פרשנות זו שכן אין לה זכר בדין הדרוזי הקובע חובה מוחלטת על האב לזון את ילדיו ללא קשר לחלוקת זמני

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 5161-11-22 א' נ' א'

תלה"מ 5095-11-22

תלה"מ 5213-11-22

תיק חיצוני:

טענות הצדדים

32. לטענת התובעת היא מתקשה לעמוד בתשלום הוצאות הקטניות. הקטינה XXX מאובחנת כילדה עם קושי בדיבור ומטופלת אצל קלינאית תקשורת ומרפה בעיסוק. הנתבע אינו לוקח בכך חלק, מעולם לא ליווה אותה למרפאה או לטיפול.
33. התובעת משקיעה בחינוכן והעשרת הקטניות. הקטינה XXX - חוג הכנה לכתה א בעלות 400 ש, חוג שחייה וחוג אנגלית בעלות של 1,000 ש בשנה לכל חוג (כ- 170 ש בחודש). הקטינה XXXX - לומדת במסגרת תוכנית מחוננים בעלות שנתית של 1,600 ש, חוג טניס בעלות של 250 ש בחודש.
34. עוד טענה כי האיש מרוויח סכומים גבוהים שאינם מדווחים ומעלים הכנסות ומידע בנוגע לענייניו הכספיים מעיניה ומהרשויות.
35. בכתב התביעה ביקשה האם לחייב את האב במזונות הקטניות, כולל הוצאות מדור, בסך 8,000 ש; חיוב האב בכל ההוצאות הרפואיות של הקטניות שאינן מכוסות במסגרת הביטוח וכן כל הוצאות החינוך של הקטניות. כמו כן העברת קצבת ביטוח לאומי לאם.
36. האיש מצידו טען כי הוא קורס תחת עול הגידול והפרנסה. לדבריו הבנות נמצאות אצלו במשך השבוע כך שנגרמת לו פגיעה בעבודה. האב נאלץ לוותר על עבודות או לבצע עבודות חלקיות כדי לדאוג לקטניות, להסיע אותן ולטפל בהן אחרי ביה"ס, והוא מתקשה לספק צרכיהן.
37. לטענתו התובעת נטשה את הבית והקטניות, איננה מחזיקה את הקטניות ולא מכלכלת אותן. נטען בבקשה מיום 8/11/23 כי הקטניות בקושי נמצאות אצל האם, גם במעט הימים שנקבעו לה, ולמרות שהקטניות נמצאות אצלו רוב השבוע, שלא לומר כל השבוע, האב עדיין משלם סכום גבוה.
38. האב טען כי הוא רוכש לקטניות ביגוד והנעלה, וציוד לבי"ס באלפי שקלים וכי נותן להן כסף מזומן. טען להוצאות על הבנות של כ- 3,000 - 4,000 ש בחודש (לפי עמ' 4 לפרוטוקול מיום 6/9/22) עוד טוען האב כי את דמי המזונות המשולמים לאשה היא מבזבזת על צרכיה בלבד ולא מוציאה על הבנות שקל.
39. בתחילת ההליכים טען האב שמרוויח כ- 7,000 ש בחודש (האיש נחקר בתיק ה"ט 32235-07-22, דיון מיום 6/9/22), ברם, בחקירתו מתברר כי הסכומים גבוהים יותר.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 5161-11-22 א' נ' א'

תלה"מ 5095-11-22

תלה"מ 5213-11-22

תיק חיצוני:

40. מבוקש לשנות את גובה סכום המזונות שנקבע בהחלטה למזונות זמניים עקב אי עמידת התובעת בהתחייבויותיה כלפי הקטינות, והעובדה שרוב השבוע הקטינות נמצאות אצל האב.

מן הכלל אל הפרט:

41. בקשה למזונות זמניים לאם ולקטינות הוגשה כסעד דחוף במסגרת תיק י"ס 32018-07-22. ביום 7/9/2023 ניתנה החלטה למזונות זמניים שלפיה חויב האיש בתשלום מזונות בסך 1,300 ₪ לקטינה XXXX ו-1,700 ₪ לקטינה XXX, ובסה"כ 3,000 ₪ בחודש.

42. לא הוגשה תגובה מטעם האב אך ב"כ הצדדים הסכימו כי תינתן החלטה על יסוד הנתונים המצויים בתיק וחקירת האב מיום 6/9/22.

43. **הכנסות הצדדים לא התבררו עד תום. הן לגבי האב והן לגבי האם לא הוצגו בפניי נתונים מהם ניתן להסיק את גובה השתכרותם החודשית.**

44. **הכנסת האם:** האשה עברה הכשרות רבות בתחומים שונים. לדבריה בתקופת לימודי ה-XXXX עבדה במלון עם תלוש (לא צירפה), ולפני כן בעסק שהיה משותף לצדדים - חנות XXXX, שם עבדה כ- 3 שנים עד למשבר הקורונה וסגירת החנות, שנסגרה עקב הפסדים.

45. כיום התובעת בעלת עסק ל-XXXXXX. בתחילת ההליכים היה העסק בחיתוליו והתובעת טענה כי עדיין לא מתקבלים רווחים. בחקירה מיום 19/9/23 העידה כי מבצעת כ- 2-3 טיפולים בשבוע בעלויות משתנות של בין 200 ל-500 ₪, אך לא הציגה חשבוניות, אף שהעידה כי מוציאה כאלה בעסק. אני סבור כי התובעת יכולה לפרנס עצמה מהעסק וכן להגדיל הכנסתה בדרכים נוספות. בפרט שהעידה כי עברה הכשרה במספר תחומים, לרבות XXXX, וכן בהתחשב בכך שבמשך רוב ימות השבוע הקטינות שוהות ולנות אצל האב, כך שיכולתה לעבוד ולהתפרנס גבוהה יחסית.

46. **"לצורך חיוב המזונות ראוי לבחון את כושר השתכרותו של ההורה ולא דווקא את השתכרותו בפועל... בהתאם למקצועו, כישוריו, יכולתו הפיזית והאינטלקטואלית ומצב בריאותו" (ר' למשל עמ"ש 36635-10-23 א.ל. ס' נ' ה. ס' (פורסם במאגרים, 2.7.2024) וההפניות שם)).**

47. לפיכך אני מעריך כי פוטנציאל ההשתכרות של האם עומד על 8,000 ₪ בחודש.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 5161-11-22 א' נ' א'

תלה"מ 5095-11-22

תלה"מ 5213-11-22

תיק חיצוני:

48. **הכנסת האב:** בחקירתו מיום 19/9/23 הצהיר שעובד בקבלנות וכי מרוויח כ-100,000 ₪ בשנה, לאחר קיזוז הוצאות טען לרווח נקי של כ-80,000 ₪ בשנה. מיד אחכ נשאל כמה בתים עושה בשנה והשיב כך:

"20 בתים. זה תלוי כמה מטר בבית צריך לעשות בעבודה. בממוצע אני לוקח על בית 20 אלף ₪" (עמ' 20, ש' 20)

ת. אני לוקח 120 ₪ למטה בלי חומר. זה לעבודה בלי חומר
ש. כלומר ברוך השם אתה עובד ומרוויח כסף טוב.

ת. כן, אני אדם חרוץ ומגיע לי
(עמ' 20, ש' 25-27)

חישוב של 20 בתים בשנה, כפול עלות ממוצעת של 20,000 ₪ לבית מניב הכנסה שנתית פי ארבע מכפי שנטען, כלומר 400,000 ₪ המתורגמים להכנסה חודשית ממוצעת של כ-30,000 ₪ במונחי ברוטו.

49. בהמשך כשנטען ע"י ב"כ התובעת כי הרוויח הרבה כסף במשך השנים ואף נאמר מיליונים, וכשנשאל כמה הם הושקעו השיב האיש שהשקיע בתובעת - בנעליים, ביגוד, טיפולי פנים, טיפולי שיניים, נסיעות לחו"ל, תעודות מקצועיות ועסקים (עמ' 23, ש' 18 – 24). רוצה לומר: הנתבע כלל לא כפר בכך שהוא מרוויח סכומי כסף גדולים או לכל הפחות באפשרותו להרוויח היטב.

50. מהנתונים שהוצגו לפני ובעיקר מחקירתו של הנתבע עצמו, שכן שני הצדדים נמנעו בעקביות מלהציג תלושי שכר, דוחות מס או דפי חשבון מהם ניתן ללמוד על הכנסותיהם, אני סבור כי ביכולתו של הנתבע להשתכר 15,000 ₪ נטו בממוצע בחודש.

צרכי הקטינות:

51. התובעת טענה כי לקטינות קיימות הוצאות גדולות אך מבלי לפרט את צרכיהן ומבלי לצרף ראיות לתמיכה בסכומים שנטענו, זולת עבור הוצאות הבת XXXX על תוכנית המחוננים. כן נטען כי הקטינות הולכות לחוגים בעלויות גבוהות יחסית אך גם לכך לא צורפו אסמכתאות. כן צירפה קבלות ספורדיות על הוצאות על הקטינות לטענתה.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 5161-11-22 א' נ' א'

תלה"מ 5095-11-22

תלה"מ 5213-11-22

תיק חיצוני:

52. האב טען כי הוא זה שרוכש עבור הקטינות ביגוד והנעלה וכן משלם הוצאות חינוך וחוגים ודואג לכלל צרכי הקטינות.

53. העו"ס ציינה בתסקיר כי הקטינה XXX מאובחנת עם איחור בהתפתחות השפה ומיומנויות מוטוריות. עברה וועדת אפיון ואושר לה סל אישי במסגרתו מקבלת טיפול רגשי, טיפול מרפא בעיסוק וקלינאית תקשורת, ושעות הוראה (חינוך מיוחד). למרות טענות האם לחוסר מעורבות של האב ציינה העו"ס כי הקטינה XXX מקבלת שיעורי עזר פרטיים אותם מממן האב. עוד ציינה העו"ס כי שני ההורים משתפים פעולה ומוכנים לקבל ייעוץ והכוונה בנוגע לטיפול ב-XXX.

54. משקלול טענות הצדדים ולאור העובדה כי מחד השתכרות האב כפולה מזו של האם ואולי אף למעלה מכך, מאידך הקטינות שוהות אצל האב זמן רב יותר, בין אם החלוקה היא 30% מהזמן אצל האם כטענת האב ובין אם מדובר ב 43% כטענת האם, ברור כי ביתו של האב הוא הבית העיקרי של הבנות ומרבית ההוצאות משולמות ממילא על ידי האב.

55. בנסיבות אלה אין מקום להותיר את דמי המזונות על כנם ויש לבצע איזון נכון כך שהאם תוכל להמשיך ולקבל את הקטינות בביתה ולספק את צרכיהן בזמן שהן עמה, אך יחד עם זאת לאפשר לאב להמשיך ולשמור על רמת החיים לה הורגלו הקטינות לרבות חינוך מיוחד, חוגים וכיוצ"ב.

56. לאור האמור אני מורה כי דמי המזונות יופחתו לסך של 1,500 ₪ (חלוקה פנימית: הבת XXXX 500 ₪ ואילו הבת XXX 1,000 ₪). סכום זה כולל השתתפות במדור ואחזקתו. האב ימשיך לשאת בכל הוצאות החינוך והבריאות של הקטינות. ביגוד והנעלה יירכשו על ידי שני ההורים כך שלכל הורה יהיה בביתו מלתחה מתאימה עבור הקטינות.

57. דמי המזונות יחלו מיום מתן פסק הדין. עד יום מתן פסק הדין יחולו המזונות הזמניים. אין מקום להפחתה רטרואקטיבית שעלולה לסבך כלכלית את האם ולגרור אותה להשבת כספים שכבר נאכלו על ידה.

התביעה הרכושית

58. מערכת היחסים בין הצדדים התאפיינה בבעיות תקשורת וסכסוכים רבים, האישה העלתה טענות רבות לאלימות מצד האיש, כן הועלו טענות הדדיות לחוסר נאמנות.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 5161-11-22 א' נ' א'

תלה"מ 5095-11-22

תלה"מ 5213-11-22

תיק חיצוני:

59. אציין כי התביעה הרכושית שעתירתה היא איזון משאבים לא התנהלה כתביעה 'רגילה'. היינו, על אף שהצדדים הסכימו על יום איזון המשאבים, אף צד לא עתר למינוי אקטואר במהלך הדיונים ואף צד לא התייחס ולא הביא ראיות לקיומן של זכויות סוציאליות הרשומות על שם האחר. אומנם בכתב התביעה ציינה התובעת כי היא עותרת למינוי אקטואר (סעיף 5 לכתב התביעה) אך זולת הטענה בכתב התביעה לא חזרה התובעת על בקשתה למינוי אקטואר.

60. התביעה התמקדה בשלוש: בית המגורים שבו התגוררו הצדדים עד הפרידה (הן השקעה בבית המגורים ובמטלטלין והן זכויות קניין בבית עצמו), הכשרת קרקע חקלאית בגודל 1,400 מ"ר והשבחתה, וארבעה דונם של מטעי תפוח מניבים.

61. ביום 5/7/23 הגישה התובעת בקשה למינוי שמאי מקרקעין לאמוד את שווי השיפוצים ותוספות הבניה הנטענים ושווי הכשרת המקרקעין, אליה התנגד הנתבע. הבקשה נדחתה ותחת זאת הוגש באישור בית המשפט תצהיר בעל מקצוע, קבלן עפר ופיתוח מר XXXX, ובו פירוט הסכומים לפי הערכתו המקצועית בשווי עבודות מוערך של 1,065,000 ₪. כאשר לטענתו הפחית מהסכומים מאחר שמדובר בבנייה והכשרה שנעשו לפני שנים.

טענות האיש

62. האיש עובד ללא הפסקה בשיפוצים ובחיפוי אבן, הן כעצמאי והן יחד עם קבלן, וכן מוכר אבני חיפוי לקירות. האיש מעלים הכנסות ממנה ומהרשויות. לטענתו מרוויח סכומי כסף גבוהים של למעלה מ- 30,000 ₪ בחודש, שאינם מדווחים. האיש נהג להעלים ממנה מידע גם בעניין הכנסות והוצאות המשק המשותף.

63. בניגוד לטענות האיש, האיש עבדה במשך כל החיים המשותפים, והכספים שהרוויחה מעבודות שונות שימשו לצרכי המשפחה והבית, וכן למימון שיפוץ בית המגורים, תוספות הבניה, הכשרת הקרקע והקמת העסקים שלהם. בעוד שהכנסת הנתבע שימשה בעיקר למטרותיו האישיות. לגרסתה הנתבע אף הודה בפניה על חוסר נאמנותו ועל פזרנותו, לרבות על הימורים. השתתפות הנתבע בהוצאות המחיה הייתה בסכומים מזעריים.

64. לטענת התובעת התנהגות האיש גרמה לה לפגיעה קשה בכבודה ונגרמו לה נזקים פיזיים נפשיים וממוניים. התובעת העלתה טענות לאלימות על סוגיה מצד האיש, לרבות איומים שיותר אותה חסרת כל, וטענה שנהג לתקוף אותה ולבגוד בה ולהרחיק אותה מבני משפחתה וחיי חברה. התובעת גם הגישה תלונה במשטרה בגין תקיפה ואיומים וניתן צו הגנה נגד האיש במסגרת הליך ה"ט 32235-07-22.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 5161-11-22 א' נ' א'

תלה"מ 5095-11-22

תלה"מ 5213-11-22

תיק חיצוני:

65. הצדדים התגוררו יחד עם בנותיהם בבית המגורים שבנוי על קרקע שאינה מוסדרת. לטענת האישה בני הזוג הגישו בקשה להיתר בנייה ומהותה הייתה תוספת מגורים לקומה קיימת ושינוי ייעוד מקומת מחסנים לקומת מגורים. לטענתה תוספות הבניה בוצעו בזמן שהיו הצדדים נשואים. גם הוגשה בקשה למידע תכנוני לצורך הגשת בקשה חדשה להיתר בניה בזמן הנישואים.
66. הצדדים היו בעלי עסק משותף בשם 'XXXX XX', שנקלע לקשיים וירידה בהכנסות עקב משבר הקורונה והעסק נסגר. האיש היה אחראי על מכירת הציוד, נטל את הכספים לכיסו ולתובעת אין כל ידיעה מה נעשה עם הכספים שהתקבלו.
67. התובעת נעזרה במשך כשנה בכספי סיוע לעצמאים שקיבלה מהמדינה ובעזרתם כיסתה חובותיה. החוב העיקרי היה בגין רכישת ג'יפ שנת 2016 שהאיש לא לקח חלק בכיסוי חוב זה (לעניין זה צורף לכתב התביעה דיווח לרשות המיסים לשנת 2021; דו"ח רווח והפסד עבור המחצית הראשונה של שנת 2022; אישור ניהול חשבון וריכוז יתרות). האישה מכרה את הג'יפ ובעזרת הכסף כיסתה את החוב בגינו ורכשה רכב אחר קיה פיקנטו שנת 2013 בתוספת של 15,000 ₪.
68. לאחר שנסגר העסק החלה התובעת ללמוד לימודי תעודה בXXXX, סיימה לימודיה במרץ 2022 ופתחה עסק לXXXX בדצמבר 2021, על שם אותו עוסק מורשה של XXXX. לצורך ניהול העסק שוכרת התובעת מקום בXXXXX בשכירות חודשית של 1,300 ₪ בתוספת מע"מ ומיסים.
69. בכתב התביעה טענה כי מדובר בעסק בשלבי הקמה שאינו מניב רווחים עדיין, אך קיימות לו ממנו הוצאות עבור מצרכים ותכשירים הנקנים באשראי. בחקירה (עמ' 17) העידה כי את מיטת הטיפולים קיבלה ממעוף כתמיכה לעסק. מחודש דצמבר 2021 ועד אפריל 2022 לא היו הכנסות או רווחים מהעסק. בחודשים 5-6/22 היה רווח של 1,282 ₪, והוצאות של 19,000 ₪ (סעיף 44 לכתב התביעה).
70. התובעת נמצאת במצב כלכלי גרוע, ונאלצת להיעזר במשפחתה.
71. לטענת התובעת במשך השנים השקיעה כספים בבית המגורים לרבות על ידי קניית ריהוט לדירה, מוצרי חשמל ומיטלטלין בשווי של יותר מ- 600,000 ₪. וכן בוצעו תוספות בניה ושיפוץ, לרבות חלונות ודלתות, ריצוף ועוד עבודות רבות.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 5161-11-22 א' נ' א'

תלה"מ 5095-11-22

תלה"מ 5213-11-22

תיק חיצוני:

72. נוסף על כך, טענה כי הצדדים הכשירו קרקע באזור XXXX בגודל 1,400 מ"ר לפי תרשים סביבה שצורף. עבודות שכללו הכשרה ויישור הקרקע לצורך חוות סוסים ורפת, בניית מסלעות בשטח, הכנות ברזל וסגירה לרפת, רכישת פרות ועגלים. לדבריה הן הרפת והן חוות הסוסים מושכרות כיום לעסקים. לטענת התובעת האיש העלים את הסכמי השכירות וכן את הרווחים המתקבלים. התובעת מעמידה את שווי השקעת בני הזוג בשטח זה בסכום של למעלה מ-400,000 ₪ (ס' 9 לתצהיר רכוש).

73. מבוקש- חיוב האיש בתשלום מחצית החובות שנוצרו במהלך תקופת הנישואין, לרבות הלוואות; איסור העברת זכויות בקרקע ובבית המגורים בXXXXX (מגרש 351/3 לפי תוכנית ג/ 18762); איסור העברת זכויות בקרקע ובמחוברים לה בשטח 1,400 מטר באזור XXXX וקביעה כי נכסים אלה לרבות ההשקעה בהם, הם רכושם משותף של בני הזוג ופירוק השיתוף בהם.

74. בנוסף על אלה טוענת התובעת כי בבעלותם 4 דונם מטעי תפוחים במקומות שונים ואף הם מהווים רכוש משותף.

75. התובעת ציינה כי הצדדים קנו אדמה ומכרו אותה עבור 188,000 ₪. כספים אלה הושקעו, בין היתר, באותה קרקע שעליה בנויות סככות לרפת וסוסים והן כיום מושכרות על ידי הנתבע כשהכסף משולשל לכיסו.

טענות האיש

76. הדירה בה התגוררו הצדדים לא הייתה מעולם שלהם. האח מתגורר בקומת המגורים. בשנת 2001, שנים לפני נישואי הצדדים, הוסכם בין האחים כי האיש ישפץ וישביח את קומת המחסנים של הבית לטובת מגורים בה ללא עלות עד לשנת 2010 וממועד זה ישלם דמי שכירות מופחתים. האיש התגורר בה כרוק משנת 2001 ועד 2008 אז התחתן עם האישה והם התגוררו בבית הזה יחד.

77. לתובעת אין כל זכויות קניין בבית שהיא נכנסה להתגורר בו שנים לאחר שהסתיימה בנייתו והוא בכלל רשום על שם אחיו של הנתבע. בפועל, חרף תוכניות שיפוץ והרחבה לא בוצע דבר והבית נותר כשהיה מאז החל הנתבע להתגורר בו בשנת 2001.

78. התובעת נכנסה למערכת הזוגית, כשהיא גרושה עם ילד, בלי כל יכולת מימון. במהלך חייהם המשותפים היא זו ששלטה בכספי הבית והעסק – הכל הופקד לחשבונה. חלק קטן מהכנסות

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 5161-11-22 א' נ' א'

תלה"מ 5095-11-22

תלה"מ 5213-11-22

תיק חיצוני:

העסק הלך להוצאות הבית. הנתבעת עצמה הודתה כי הגיעה לחיי הנישואין ללא כל רכוש, זולת רכב יד שניה עם ערך נמוך.

79. האדמות שלגביהן טוענת התובעת כי יש לה זכויות הן אדמות אביו של הנתבע, רשומות על שם האב והן אינן מחולקות לילדיו כל עוד האב בחיים. מכל מקום לא התובעת ולא הנתבע מעולם לא רכשו אדמות אלה ואין לצדדים כל זכות לגביהן.

80. העסק שהוקם על ידי הצדדים היה חנות בשם XXXX. מאחר שהנתבע היה "מסובך" לטענתו, הוא נאלץ לפתוח את העסק על שם התובעת שלא עבדה בעסק כלל, אך נהנתה מהרווחים. דרך החשבון שלה העלימה התובעת כסף וכתוצאה מכך קרס העסק.

81. האישה נותרה עם עסק XXXX משגשג, עסק שהוקם בזמן החיים המשותפים. הנתבע יטען כי לא רק מימון הקורס שעברה התובעת מומן על ידו אלא גם העסק שפתחה ושכולל ציוד XXX בשווי עשרות אלפי שקלים. לטענת הנתבע התובעת נותרה לא רק עם העסק והמוניטין שלו אלא גם עם הציוד הפיזי שעלותו 80,000 ₪ ולנתבע מגיע לפחות מחצית מסכום זה בגובה 40,000 ₪.

82. עוד נטען כי בשנת 2018 במהלך החיים המשותפים נרכש ג'יפ בסך 180,000 ₪, והוא נמכר על ידי התובעת ששללה את הכסף לכיסה במקום לחלוק עם הנתבע את חלקו בסך 90,000 ₪.

דיון והכרעה:

83. בין הצדדים מתקיימת מחלוקת עובדתית בנוגע להשקעה בבית המגורים. האיש טוען כי הבית בבעלות אחיו וכי בשנת 2001 הוא שיפץ אותו, הכין אותו למגורים והתגורר שם במשך שנים עד שהגיעה התובעת ונכנסה לבית, ומאז לא הושקע בו דבר. בעוד שהאישה טוענת שטענות אלה מופרכות וכי לא היה מדובר במבנה ראוי למגורים ולאחר החתונה שיפצו ובמשך שנים השקיעו בבית. לדבריה קנתה מוצרי חשמל, כיור, מיטות ווילונות, שטיחים, ריהוט (עמ' 17, ש' 6-7).

84. עוד נטען כי בשנת 2009-2010 הצדדים קנו יחד אדמה מאדמות הווקף ממשפחת XXX, בסכום של 25,000 דולר ומכרו אותה ב-55,000 דולר (עמ' 17, ש' 9-11).

85. החובה להוכיח את גובה ההשקעה הנטענת רובצת על התובעת. היא לא עמדה בנטל זה. אין חולק כי לא נעשה כל הסכם בכתב בין הצדדים לבין האח שהוא הבעלים של המקרקעין, ואשר

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 5161-11-22 א' נ' א'

תלה"מ 5095-11-22

תלה"מ 5213-11-22

תיק חיצוני:

- מתחת לביתו התגוררו הצדדים. גם לא נסתרה טענת הנתבע כי הוא התגורר בדירה עוד קודם לנישואי הצדדים.
86. בהקשר זה ייאמר כי בעל המקצוע שהובא לעדות על ידי התובעת והצהיר כי הושקעו בבניית הבית למעלה ממיליון ₪, אינו מועיל לתובעת להוכחת תביעתה. ראשית אין כל תארוך לביצוע העבודות. שנית, לא הובאה כל ראיה למימון העבודות ולא הובא בעל מקצוע שביצע אותן עבודות וקיבל תמורה עבור עבודתו.
87. בענין זה אני מקבל את עדותו של הנתבע כי הצדדים לא ביצעו השקעות בבית, בוודאי לא השקעות בסכומי עתק, שהתובעת לא הסבירה את מקורן. הניסיון להצביע על הנתבע כמי שמגלגל כספים רבים וכאיש אמיד אינו עומד במבחן המציאות, שעה שאת עסק ה-XXXX פתחו הצדדים באמצעות עוסק מורשה של האישה, שכן האיש היה "מסובך" בחובות כלכליים ולא ניתן היה לנהל עסק על שמו.
88. גם טענות האישה אודות השקעות בסך 600,000 ₪ במטלטלין נטענו בעלמא, ללא כל הוכחה או אך בדל הוכחה לרכישות מטלטלין בסכומי כאלה או אף פחותים מאלה. בעדותה טענה התובעת כי השקעותיה בבית עמדו על סך של 25,000 ₪ (עמ' 17 ש' 9). עדותה זו של התובעת אמינה עלי והיא ללא ספק תואמת את מציאות חייהם של הצדדים.
89. ביחס לאדמה שנרכשה ונמכרה על ידי הצדדים: מדובר בחלקת אדמה שנרכשה מהווקף. התובעת טענה כי מקור המימון היה, בין היתר, מכירת רכבה. יחד עם זאת ברור כי הרכב לא מימן את מלוא עלות הרכישה ואף לא את מחציתה. שוויו של הרכב, לגרסת האישה עמד על 30,000 ₪ (האיש טוען לעשירית מסכום זה), ואילו חלקת האדמה נרכשה בסך 25,000 \$, כך שברור כי רכישת האדמה נרכשה גם מכספים שכל הנראה חסכו בני הזוג.
90. יצוין כי האדמה נמכרה תמורת 55,000 \$, כך שבפועל נותרו לצדדים מעסקת הנדל"ן סכום של 30,000 \$ בלבד (בהנחה שלא שולמו מיסים על העסקה). יש פער עצום ובלתי מוסבר בין סכום זה ובין טענותיה של האישה להשקעות בשיעור 400,000 ₪ בהכשרת הקרקע ובניית סככות.
91. זאת ועוד, הצדדים השקיעו בחייהם המשותפים גם בעסקים נוספים דוגמת חנות XXXX, שאין חולק כי ההשקעה בה ירדה לטמיון והעסק נסגר לאחר הפסדים שנגרמו, ככל הנראה כתוצאה ממגפת הקורונה.
92. בענין זה העיד האיש כדלקמן:

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 5161-11-22 א' נ' א'

תלה"מ 5095-11-22

תלה"מ 5213-11-22

תיק חיצוני:

ש. היה לכם עסק תיירותי XXXX

ת. אני מציג את חוזה השכירות של עסק ה-XXXX לבית המשפט. זה חוזה שאני עשיתי, עשיתי שם שיפוץ ולקחתי את המקום לחמש שנים, השיפוץ עלה לי מעל 200 אלף ₪. אבל העסק הפסיד ואני מראה את דו"ח הקופה של שלוש שנים וחצי. העסק הוציא 200 אלף ₪ בשלוש שנים וחצי. זה דוח קופה שהיא הדפיסה. כל האשראי נכנס לחשבון הבנק שלה. סכום של 190 אלף ₪ אשראי ו-46 אלף ₪ מזומן. זה נכנס לחשבון הבנק שלה. אני השקעתי והפסדתי בעסק הזה...."

(עמ' 22, ש' 14 – 20)

93. עדותו של האיש לא נסתרה בענין זה והראיות שהוצגו מביאות למסקנה כי ההשקעה בעסק ה-XXXX, הייתה השקעה כושלת, בעיקר בשל התזמון של פתיחת העסק ופריצת מגפת הקורונה.

94. בנוסף, האישה מנהלת כיום עסק ל-XXXX. אומנם העסק החל לפעול לפני כשנתיים אך מדובר, ועל כך אין חולק, בעסק שהוקם שהצדדים עדיין היו ביחד. אומנם יש מחלוקת על גובה ההשקעות בעסק, יחד עם זאת אין מחלוקת על כך שהעסק נותר כולו אצל האישה לרבות הציוד שנרכש לצורך טיפולים.

95. ביחס לגייף שנרכש בזמן החיים המשותפים ונמכר על ידי התובעת, לצדדים היו טענות סותרות, אף לא אחד מהם הביא ראיות לטענותיו. האישה טענה כי כספי המכירה שימשו למעשה להחזרת ההלוואה שרבצה על הרכב ועוד היא נדרשה להוסיף 15,000 ₪ עבור רכב קיה פיקנטו. ואילו האיש טען כי עלות הגייף עמדה על 180,000 ₪.

96. בענין הגייף גרסת האיש אינה יכולה להתקבל. אין לי ספק כי מצבם הכלכלי של הצדדים לא איפשר לרכוש גייף בלא צורך ליטול הלוואת מימון. הגייף נמכר כעבור כ-4 שנים מאז רכישתו ולטענת האישה היא לא הצליחה לעמוד בתשלומים ולכן נאלצה להחזירו על מנת לכסות את ההלוואה.

97. ביחס לבית העלתה האישה טענה כי הבעל הגיש בקשה להיתר בניה מה שמלמד כי הוא הבעלים של הבית, שכן התכוון לבנות על פי ההיתר וכן טענה כי הוגשה בקשה על ידי הנתבע בשנת 2021 למידע תכנוני.

98. ייאמר כבר בפתיח: הגשת בקשה להיתר בניה, לא כל שכן בבקשה למידע תכנוני אינן מעידות על בעלות בקרקע ואין בעצם הגשתן כדי לייצר זכויות קנין יש מאין. נוסף על כך, הבקשה להיתר בניה הוגשה בשנת 2001, היינו שנים לפני שהצדדים נישאו. עובדה זו תומכת בגרסת

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 5161-11-22 א' נ' א'

תלה"מ 5095-11-22

תלה"מ 5213-11-22

תיק חיצוני:

הנתבע כי התגורר בדירה הרבה לפני נישואיו לתובעת. עוד יצוין כי עצם הגשת בקשה למידע תכנוני בוודאי אינה מלמדת על בעלות או על זכויות קנייניות בנכס מקרקעין.

99. התובעת גרסה כי האדמה עליה נטועים עצי התפוח רשומה על שמו של הנתבע ברשות המקומית. גם בענין זה יצוין כי רישום ברשות המקומית אינו מעיד על זכויות בעלות דווקא, להבדיל מזכויות שימוש וחזקה. אך מעבר לכך, הנתבע העיד כי אביו הוא זה שהעביר את האדמה על שמו על מנת שיהיה זכאי להטבות מהמוסד לביטוח לאומי. גם אם גרסתו זו של הנתבע אינה נכונה ובפועל האדמה ניתנה לו במתנה על ידי האב, לא ברור כיצד הדבר מועיל לאישה שעה שאין כל טענה כי האדמה עליה נטועים עצי התפוח נרכשה על ידי הצדדים או שמקורה במאמץ משותף שלהם. גם אם האדמה הועברה במתנה לנתבע על ידי אביו הרי היא רכוש ואינה ברת איזון (סעיף 5(א)(1) לחוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973).

100. לאור כל האמור, ומשלא הוכחו השקעות בבית בו התגוררו הצדדים אינני מוצא כי לאישה זכויות בבית המגורים שנבנה שנים לפני הנישואין. יחד עם זאת שוכנעתי כי הצדדים אכן השקיעו כספים בהכשרת הקרקע השייכת לאביו של הנתבע ושעליה נבנו סככות ורפתות. ברם אין מדובר בהשקעה של 400,000 ₪ כטענת האישה, סכום שלא הוכח ולא הובאה כל ראיה כי היה לצדדים, אלא לכל היותר השקעה של כ- 100,000 ₪, שמקורם ברווח שנותר ממכירת המקרקעין (30,000 \$). מנגד הושקעו גם כספים בעסק של התובעת לרבות רכישת ציוד והעסק, על הציוד שבו, נותר בבעלות המלאה של התובעת.

101. בנסיבות אלה אינני סבור כי יש מקום להורות על תשלומי איזון של מי מהצדדים למשנהו ואני מורה כי כל צד יישאר עם זכויותיו וחובותיו.

סוף דבר

102. ביחס לתביעה לזמני שהות נפסק כאמור בסעיף 24.

103. ביחס לתביעה המזונונת נפסק כאמור בסעיף 56-57.

104. ביחס לתביעה הרכושית נפסק כאמור בסעיף 100-101.

105. לאור התוצאה אליה הגעתי אני מורה כי כל צד יישא בהוצאותיו.

106. המזכירות תמציא לצדדים ותסגור את התיקים שבכותרת.

פסק הדין ניתן לפרסום בהשמטת כל פרט מזהה.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 5161-11-22 א' נ' א'

תלה"מ 5095-11-22

תלה"מ 5213-11-22

תיק חיצוני:

ניתן היום, ה' תשרי תשפ"ה, 07 אוקטובר 2024, בהעדר הצדדים.

רן ארנון

רן ארנון, שופט